

ŻEGLARZ POLSKI

Le navigateur polonais

The Polish Sailor

PRZEGLĄD

Poświęcony sprawom żeglugi
uwzględnieniem potrzeb

Ceny ogłoszeń: za drobne ogłoszenia handlowe 40 gr za wiersz milimetry trzylamowy. Za powtarzalne ogłoszenia 30% zniżki. Większe i stałe ogłoszenia według umowy. Poszukiwania pracy i wolne posady 25 gr za wiersz milimetry trzylamowy. — Ogłoszenia w tekście i przed tekstem 50% drożej.

Redakcja i administracja: TCZEW, ul. Hallera 17. Adres pocztowy: Tczew „Żeglarz Polski”. — Konto: P. K. O. 170 044. Wszystkie materiały i artykuły umieszczone w piśmie są płatne. Rękopisów redakcja nie zwraca.

TYGODNIOWY

morskiej i rzecznej ze szczególnem
i zadań żeglugi polskiej.

PRENUMERATA: Rocznie w kraju 4 zł, zagranicą 7 zł; Półrocznie w kraju 2 zł, zagranicą 4 zł; Kwartalnie w kraju 1 zł, zagranicą 2 zł. Prenumeratę prosimy wpłacać na konto P. K. O. 170 044, lub przekazem pocztowym pod adresem administracji pisma w Tczewie.

Na I kwartał 1926 r. można abonować „Żeglarza Polskiego” również na pocztę.

Prenumerata „Żeglarza Polskiego” wraz z miesięcznikiem ilustrowanym „Morze”, wynosi 8 zł 50 gr, które przekazywać należy do administracji „Żeglarza Polskiego”.

Cena 10 gr.

Komitet redakcyjny: J. R. Klejnot; inż. Fr. Fojut; inż. mor. A. Ciechanowski.

Nr. 5. Rok wydania piąty.

TCZEW, dnia 6 lutego 1926 r.

Ogólnego zbioru Nr. 117

Sondy echowe.

Sonda echowa służy do pomierzenia głębokości morza nie dotykając dna. Przyrząd ten oparty jest na zasadach rozpowszechniania się dźwięku we wodzie i na zjawisku echa dźwięku od dna. Jak wiadomo, dźwięk roz-

nosi się we wodzie znacznie szybciej (4,3 razy) i mniej traci na sile niż w powietrzu. Na tem zjawisku oparte jest stosowanie podwodnych sygnałów dźwiękowych na morzu dla żeglugi podczas mgły.

Znając zjawisko doskonałego rozrzerzenia się dźwięku w wodzie morskiej próbowano jeszcze w pierwszej połowie XIX stulecia, gdy nie wynaleziono jeszcze sond głębokowodnych, rzucać na oceanie bomby, wybuchające przy uderzeniu.

Z tego, że nie słyszano na powierzchni morza wybuchu, który musiał nastąpić przy uderzeniu bomby o dno, wnioskowano, iż ocean jest bezdenny. Dziś wróciła zasada mierzenia głębokości morza przy pomocy dźwięku i to w postaci dokładnego obliczenia długości drogi przez dźwięk przebytej.

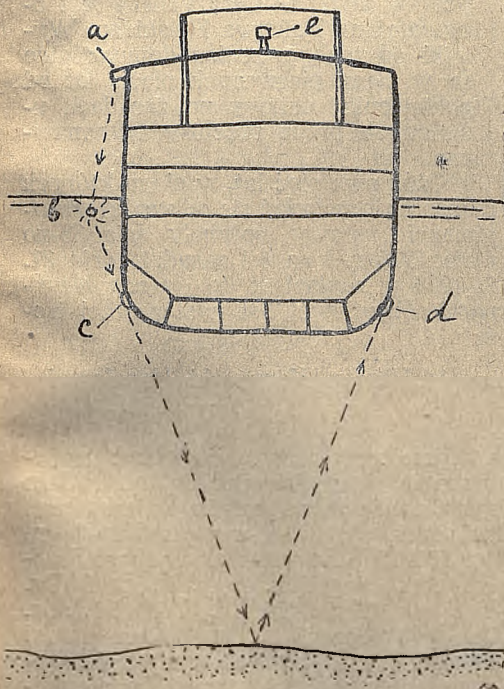
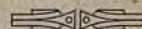
Z aparatu nadawczego i odbiorczego — e na pomoście górnym stacza się kulka ku burcie i wpada z a do wody. W punkcie b, tuż pod powierzchnią, następuje wybuch, notowany bezpośrednio przez membranę telefonu c na oble i nieco później, już jako echo, po odbiciu się od dna morza, przez membranę d na drugim oble. Obydwa sygnały membran podwodnych odbijają się na rejestratorze w e i z różnicy czasu między temi sygnałami otrzymuje się bezpośrednio odległość dna. Po uwzględnieniu poprawek otrzymuje się dokładność do ¼ metra, przy głąbo-

kościach kilkuset metrów. Aparaty urzadzone już są dziś tak, że automatycznie wskazują pomierzoną głębokość, zanotowana przy pomocy przyrządu notującego krótkie urywki czasu z dokładnością do jedrej 10,000-ej sekundy.

Na pierwszym miejscu stoją dziś sondy echowe amerykańskie. Sondy niemieckie są 2 systemów — Behma i Anschütza. Sonda Behma, jak wynika, ze sprawozdań, zawodzi na statkach o mało wystającym oble.

Jako cuniosum godne jest zanotowania stosowanie również metody z przed stu laty rzucania bomb o dno morza! Te sondy są o wiele prostsze, są to małe pociski spadające na dół ostrzem stożka z szybkością 2 metr. na sekundę. Wybuch następuje przy dotknięciu dna i w razie głębokości nie ponad 100 metr. nawet nieuzbrojonym uchem i na powietrzu daje się słyszeć charakterystyczny trzask. Licząc sekundy na zegarku od chwili wrzucenia do wody pocisku do posłyszenia trzasku można otrzymać dość dokładnie głębokość w metrach: należy tylko ilość sekund zanotowanych pomnożyć przez dwa dla otrzymania głębokości w metrach. Koszta sporządzenia takiej kulki — sondy, zdanej zaledwie na jedno sondowanie wynoszą kilkadziesiąt groszy.

JKT.

Czy może transport powietrzny zastąpić transport morski.

Mimo kolosalnego rozwoju lotnictwa w czasie wojny i lat ostatnich, środki przewozowe powietrzne są jeszcze nieskończenie dalekie od możliwości wyparcia z mórz okrętów handlowych.

W ruchu osobowym już teraz aeroplany zdobyły sobie całe linie komunikacyjne t. np. Francja—Anglia przez La Manche, Polska—Szwecja—Danja przez morze Bałtyckie, zawdzięczając to głównie swej wielkiej szybkości. Może niedaleki jest czas, że ładunki kosztowne wymagające szybkich przewozów na większych odległościach — dadzą pierwszeństwo w pewnych wypadkach powietrznym środkom transportu. Nie może to jednak dotyczyć większości ładunków masowych.

Aeroplan, oprócz lotników, może umieścić około 13 ton towaru. Zbudowany w r. 1921 w Anglii handlowy sterowiec powietrzny (spłonał w tym samym roku), podnosił do 60 ton.

Okręt towarowy oceaniczny jedno-razowo zabiera od 6000 do 25000 ton ładunku, t. j. tyle, ile może podnieść 500—1500 aeroplanów lub 100—400 sterowców.

Do czasu, dopóki statki powietrzne nie zrównają się choć cokolwiek co do swej nośności towarowej z morskimi, trudno oczekiwać znaczniejszej zamiany floty morskiej przez flotę powietrzną.

Nie mniej ważną rzeczą są koszty transportu, a lotnictwo z b. wielu przyczyn nie może konkurować z najtańszym od najdawniejszych czasów środkiem lokomocji: drogą wodną.

M. K.

Nieco o urządzeniu statków cysternowych.

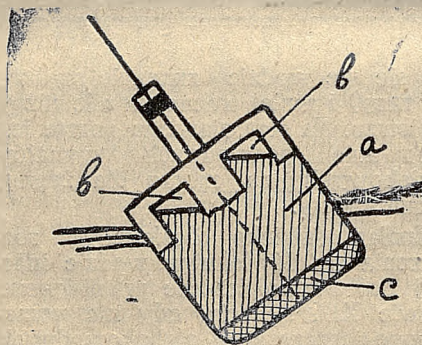
Ładunki o płynnej konsystencji, o ile są przewożone w wielkich ilościach, pompują się wprost do t. zw. statków cysternowych. Statki te przewożą ropę, naftę, benzynę, gazolinę, oleje, melasę itp.

Ładunek płynny wymaga specjalnej budowy statku, zwłaszcza gdy chodzi o jednostki większe, ponad 2—3 tys. ton pojemności. Na statkach cysterno-

wych większych konieczne jest silne usztywnienie wzdłużne, wobec tego statki te budują się dziś według znanego systemu usztywnienia wzdłużnego Isherwood'a, przy którym wręgi poprzeczne nie istnieją, zastąpione licznymi gródziami poprzecznymi, a natomiast bardzo liczne są wzdłużniki, — szyny, odgrywające rolę wręg wzdłużnych. Prócz tego istnieje gródź środkowa wzdłużna, ażeby przeszkodzić niebezpiecznemu działaniu przelewającego się przez całą szerokość statku płynu przy kołysaniu bocznym. Zazwyczaj ładownie wysoko są wypełnione płynem, jednak w razie przecieku poziom płynu może się obniżyć, a wówczas przy warunku synchroniczności (współczesności) wahań płynu i statku na fali może nastąpić wywrócenie.

Ażeby jeszcze lepiej zapobiec temu niebezpieczeństwu, stosują się tak zwane szachty rozszerzenia się. Na rysunku widzimy w przekroju parowiec cysternowy przechylony, zaopatrzony w tego rodzaju szachty, wystające z pokładu, pokrywającego ładownie wypełnione płynem.

Nie należy wnioskować z nazwy — „szachty rozszerzenia się“ (ekspansyjne), że chodzi o danie miejsca dla płynu w razie jego nagrzania się. Chodzi o to, ażeby przy silnem kołysaniu bocznym płyn podnosił się nie przy ścianie ładowni, lecz w szachcie, ażeby i przez to moment przechylający został zmniejszony.

b—b oznaczają na rysunku szachty rozszerzenia się a — ładownię, napełnioną cieczą, c oznacza przestrzeń podwójnego dna, wypełnioną wodą lecz też nieraz próżną, w zależności od tego, jakie są wymagane warunki stateczności ze względu na ciężar właściwy przewożonego w głównych ładowniach płynu

ce. Część załóg zwolniono, część udała się na urlopy. Jednocześnie przerwano pracę przy wbijaniu pali. Do tej pory praca nie została wznowiona.

W dniu 17 b. m. przybyła z Rewla zakupiona tam przez firmę „Ackermann i v. Haaren“ droga pasaża „Albatros“. Z wznowieniem pracy będzie ona użyta do podkopywania kessonów.

Droga firmy „Højgaardt i Schultz“ — „Passepartout“ udała się do Gdańska, celem remontu.

Szczególne zjawisko obserwowane na wybrzeżu.

W dniu 26 stycznia, około godz. 8-ej wieczorem, w czasie silnej dmy z kierunku NW, obserwowano nad Gdynią szczególne zjawisko meteorologiczne. Między poszczególnymi podartemii chmurami zauważono przebiegającą nad nimi mgławicę o wyraźnie czerwonym kolorze. Zjawisko trwało około 20 minut.

Rybacy i marynarze zgodnie stwierdzają iż nie spotykali się dotąd z podobnym zjawiskiem.

Nadesłane.

(Za dział ten redakcja przyjmuje tylko odpowiedzialność prasowo-prawną).

W sprawie stosowania ustawy sejmowej z dnia 28 V 1920 r. o statkach handlowych morskich.

Punkt 2-gi artykułu 6-go Ustawy sejmowej z dnia 28-go maja 1920 roku brzmi jak następuje:

„Polskie statki handlowe morskie prócz obowiązków przewidzianych w innych ustawach są obowiązane w szczególności do: utrzymywania na statkach załogi polskiej oraz używania przy prowadzeniu ksiąg okrętowych i kierownictwie statku języka polskiego. Jako polską uważa się załogę w której najmniej 3/4 zarówno oficerów jako też i marynarzy jest obywatelami Państwa Polskiego. Wyjątki od tego przepisu dopuszczalne są w ciągu pierwszych pięciu lat od uchwalenia ustawy na zasadach ustalonych przez przepisy wykonawcze.

Otóż owe pięć lat, w ciągu których można było uchylać się od wyżej wspomnianej ustawy upłynęły dnia 28-go maja 1925 r. i na tej zasadzie dnia 21. 2. 1925 r. napisałem do Urzędu Marynarki Handlowej list następującej treści:

„Do Urzędu Marynarki Handlowej w Wejherowie

Niniejszem mam zaszczyt naju-przejmiej przypomnieć iż dnia 28-go maja r. b. upływa termin wyjątkowego uchylania się od ustawy z dnia 28-go maja 1920 r., o polskich statkach handlowych morskich. (Art. 6. p. 2 Dz. Ust. nr. 47 z dnia 16. 6. 1920 r. poz. 285), dotyczącej utrzymywania załogi polskiej, oraz używania przy prowadzeniu ksiąg okrętowych i kierownictwie statku języka polskiego.

Kronika portowa.

Ruch okrętowy i towarowy w porcie gdyńskim w styczniu b. r.

Od dnia 1. 1. do dnia 31. 1. włącznie weszło do portu 16 statków o łącznej pojemności 11,909 ton rej. brut. — Wszystkie statki przysły bez ładunku.

W tym samym czasie opuściło port 18 statków o łącznej pojemności 15,579 ton rej. brut. — 3 statki wyszły próżne, 14 załadowało razem 18,825 ton węgla, 1 — 1560 ton kopalniaków, przeczna-

czonych do Gandawy. — Węgiel kierował się do portów morza Bałtyckiego i w jednym wypadku na wschodnie wybrzeże „Iutlandji do Esbjerg.

Ogólny obrót towarów wynosi 19,622 tonny i przypada całkowicie na eksport.

Ruchu pasażerskiego nie było.

Ruch budowlany w porcie gdyńskim.

Z nastąpieniem mrozów drągi w basenie portowym przerwały swoją pra-

Komunikując o powyższem mam na razie na myśli następujące statki, które posiadają całkowita załogę rosyjską lecz pływające pod banderą polską i korzystające z dobrodziejstw i przywilejów takowej, a mianowicie: „Ville de Toulon“, „Wilno“ i „Ville de Nice“, należące do Paramonina, a które są wniesione do rejestru statków portu gdańskiego i wszystkie papiery okrętowe są wydane przez Główny Urząd Rejestracyjny w Gdańsku na imię inżyniera Dunin-Słepcia, mieszkającego w Warszawie. Moim zdaniem o powyższem winny być powiadomione konsulaty polskie w Galacu, Konstantynopolu, Atenach i inne mające siedzibę w miastach portowych. Z wysokim szacunkiem Wł. Suski, kapt.

Nie bacząc na to, przytoczone statki kursują sobie po dziś dzień z załogą całkowicie rosyjską lecz pod banderą polską, a polscy marynarze, których jest przeszło kilkadziesiąt, siedzą bez posad na ładzie lub pracują po różnych biurach.

Niżej podpisany osobiście zwiedził statki „Ville de Nice“ i Ville de Toulon“ w porcie galackim i naocznie się przekonał, iż obsada tych statków całkowicie się składa z Moskali.

Wł. Suski.

Reni, Rumunia 25. 1. 1926 r.

Przyp. red.: Szkoda, że kpt. Suski nie podaje daty swej wizyty na pokładzie tych statków. Jak ogłosiliśmy w „Żegl. Polskim“ nr. 37 z ub. r. parowiec „Ville de Nice“ jeszcze 20 listopada został skreślony z rejestru polskich statków morskich, z powodu utraty praw statku handlowego polskiego.

Polemika w sprawie statków motorowych

W „Kuryerze Poznańskim“ inż. Z. Łokuciejewski nawiązuje do znanej już czytelnikom naszym polemiki w artykule p. t. „Przyszła polska flota handlowa a statki motorowe“. Chodzi o to, czy przyszłe statki towarowe regularnej linii polskiej (3 do 4 tys. ton rożności) mają być motorowe, czy parowe. Wszyscy autorowie za wyjątkiem jednego wypowiedzieli się za statkami parowymi. Inż. Z. Łokuciejewski również jest za statkami parowymi. Oto kilka danych z jego ciekawego artykułu:

W Anglii znajduje się w budowie motorowych statków 320.137 br. reg. ton, a parowców 976.134 br. reg. ton, a więc motorowych statków tylko 24,7 proc. W ostatnim kwartale w Anglii buduje się tylko 5 statków motorowych o tonażu 8.570, a parowców 69 o tonażu 185.724, czyli 4,5 proc. motorowych, 95,5 proc. parowych statków.

W Anglii według zdania fachowych sfer, które wypowiedziały się w „Institution of Naval Architects in London“ po referacie Sir Johna Biles'a p. t. „Gospodarze porównanie motorowych maszyn z parowymi w zastosowaniu do morskiej żeglugi“, że motorowe statki ustępują statkom zaopatrzonemu w turbiny parowe o wysokim ciśnieniu (35 atm.), ograniczenie personelu maszynowego daje się zmniejszyć tylko przy motorowych maszynach nad 10.000 KM.: statki motorowe potrzebują dobrze wyszkolonych maszynistów, których brak i niema możliwości ich prędko wyszkolić (w Anglii).

Na mocy tych i szeregu innych danych autor wypowiada się jako stanowczy przeciwnik statku motorowego dla polskiej żeglugi morskiej

wzdłużnym słuza tanki balastowe: z przodu i z tyłu, prócz tego leżą po obu stronach kotłowni komory dla przechylenia bocznego, ażeby przez kołysanie ułatwić statkowi robotę wśród kry. Załoga składa się z 60 marynarzy. Każdy maszt jest zaopatrzonej w reflektor, przedni maszt ma prócz tego dźwig 5 tonowy w celach ratowniczych.

Rynek frachtowy.

Na węgiel tendencja mocna. Stawki frachtowe do Danii 7/5—8/2 do Szwecji 9/8—10/8 za tona.

Drzewo (kopalniaki) do Belgii 32—33/—, do Anglii w zależności, czy transport jest przeznaczony do Szkocji, czy do wschodniej Anglii 40—42/6 za standard.

Fracht na ciężkie gatunki zboża wynosił do Danii 7/5—8/5, do Szwecji i Zachodniej Anglii 10/— do 11/— za tona.

Ruch okrętowy w porcie gdańskim w styczniu.

Ruch w styczniu trzymał się na rekordowej wysokości poprzedniego miesiąca czemu sprzyjała ciepła pogoda.

Zawinęło w styczniu 354 statki o łącznej ładowności 204,559 t. r. netto, w tej liczbie z ładunkiem 94 parowce (50,360 t.). Pod balastem i próżnych zawinęło 229 parowców (136,576 t.) 1 żaglowiec (113 t.) i 18 lichtug morskich (10,462 t.). Jako do portu ukrycia: 12 parowców (7,048 t.).

Odplynęło w styczniu 367 statków o łącznej ładowności 221,572 t. r. netto. W tej liczbie z ładunkiem 306 parowców (192,046 t.), 1 żaglowiec (113 t.) i 19 lichtug morskich (11,384 t.). Pod balastem i próżnych 29 parowców (11,447 t.).

Jako z portu ukrycia 12 parowców (6,582 t.).

Udział poszczególnych bander wśród statków, które zawinęły w styczniu był następujący: polskich statków 4 z 3,386 t., gdańskich 16 z 5,839 t., duńskich 55 z 37,834 t., niemieckich 161 z 74,639 t., szwedzkich 62 z 39,146 t., angielskich 19 z 18,968 t., holenderskich 10 z 9,061 t., lotewskich 11 z 6,681 t., norweskich 9 z 5,748 t., 2 z 2,126 t., estońskich z 148 t., litewskich 1 z 437 t., fiński 1 z 371 t., islandzki 1 z 175 t.

Kronika światowa żeglugi i budowy okrętów.

LITWA.

Ruch Kłajpedy w r. 1925. W r. 1925 zawinęło do Kłajpedy 748 statków o łącznej ładowności 328,571 t. rejestrowanych netto, w tem 114 statków o ł. ładowności 38,000 t. rej. netto próżnych.

Na wyjściu było ogółem 745 statków o ł. ład. 326,384 t. rej. netto, w tem próżnych 301 statków o ł. ład. 129,131 t. rej. netto.

DANJA.

Ruch portu Kopenhagi w r. 1925. W r. 1925 do portu Kopenhagi zawinęły 17,394 statki o łącznej ładowności 4,892,917 ton rejestrowanych netto. W tem było statków duńskich 12,006 o ł. ładowności 3,045,380 ton, szwedzkich 3244 (635,215 t.), norweskich 251 (224,713 t.), niemieckich 956 (265,614 t.), angielskich 263 (300,093 t.), fińskich 215 (125,249 t.), holenderskich 291 (102,152 t.), francuskich 15 (19,131

t.), lotewskich 13 (5,328 t.), estońskich 38 (8301 t.), islandzkich 52 (33,231 t.), amerykańskich 29 (94,405 t.), greckich 5 (6698 t.), włoskich 3 (6871 t.), japońskich 1 (4254 t.), rosyjskich 2 (1999 t.), gdańskich 3 (1781 t.), węgierskich 4 (9035 t.), portugalskich 2 (3037 t.), austriackich 1 (100 t.).

SZWECJA.

Nowy szwedzki łamacz lodów „Statsbrytaren“. Dnia 1 lutego wykończono na stoczni A. B. Lindholmen—Motala w Göteborgu największy dotychczas szwedzki łamacz lodów, spuszczonej już na wodę w końcu listopada. Wyporność jego wynosi 2500 t. przy średnim zagłębieniu 6 m. Łamacz ten posiada śruby przednią i tylną poruszane przez oddzielne maszyny tłokowe. Tylna maszyna daje 4000 KM, przednia 2000 KM. Tanki bunkrowe dla ropy mogą pomieścić 720 ton tego paliwa. Do przechylenia w kierunku

„Archiwum Rybactwa Polskiego“

miesięcznik

wychodzi w Bydgoszczy.

Prenumerata kwartalna 10,— zł.

Adres administracji:

Bydgoszcz, Zacisze 7.

Podróże morskie i sport wodny

W najbliższym czasie rozpoczynamy w tym dziale opis podróży p. Alain Gerbault, który sam jeden na małym żaglowcu w ciągu 101 dni przebył Atlantyk.

Sport motorowy.

24-godzinny rekord światowy dla łodzi motorowych.

W Ameryce Północnej kanadyjczyk H. B. Greening ustanowił na motorówce Rainbow IV rekord 24-godzinny jazdy na jeziorze Roseau. Tor biegu miał 19 1/2 mil długości. Ponieważ rząd kanadyjski zakazał rekordsmanowi rozciągnąć wyścig na noc, ze względu na trudność pomocy w razie nieszczęśliwego wypadku, bieg został rozdzielony na dwa biegi: pierwsze dwunastogodzinne, rozpoczynające się o godz. 6-ej rano.

Rainbow IV jest motorówka wyścigowa o sile motoru 400 KM (motor Liberty, zmodyfikowany przez Gar Wood), lecz zaledwie 350 KM na wale. Maksymalna szybkość tej łodzi przewyższa 60 mil na godzinę. Motor daje wówczas 2,200 obrotów na minutę, śrubą natomiast 3,000 obrotów.

Biegi odbyły się 8-go i 9-go października r. Podczas wyścigowej doby sztucznej, która dały te dwa 12 godzinne przebiegi Rainbow IV pod kontrolą American Power Association przebyła 1,218,88 mil, czyli dała średnią szybkość 50,78 mil na godzinę.

Zużyto benzyny 2,724 litry i 67.1 litrów oleju. Zasilanie odbywało się co dwie godziny i potrzebowało każdorazowo zatrzymania się na trzy minuty. Obliczono, iż przy praktyczniejszym systemie napełniania zbiorników długość postojów można było skrócić o połowę i szybkość średnia wyniosłaby wówczas 52,5 mil na godzinę.

Rekord kanadyjski jest o tyle ciekawy, że chodzi o dłuższy bieg bez

przerwy motoru wyścigowego. Różnica między szybkością rekordową dla danej łodzi na krótkich dystansach (przebiegła gdzieś indziej milę morską z 59 1/2 sek.) a szybkością w 12 godz. przebiegu (50,78 mil na godz.) jest nieznaczna i świadczy o doskonałej pracy motoru. Ilość jego obrotów podczas wyścigu wynosiła od 1,800 do 1,900 na minutę. Szkoda jedynie że rekord nie można ściśle uważać za rekord dobowy, gdyż mieści w sobie dwa biegi półdobowe.

Polski sport żaglowy w r. 1925.

Ciężka sytuacja gospodarcza kraju niekorzystnie odbiła się na rozwoju naszego sportu żaglowego. Mimo to jednak zanotować należy kilka ciekawych i większych podróży sportowych żaglowców.

Na pierwszym miejscu, conajmniej chronologicznie należy postawić podróż z Danii do Polski nabytym tam yawlem „Carmen” panów Jana Fischera (Kraków), Józefa Jaworskiego i Wł. Gabszenera (Warszawa). Podróż trwała od 16-go do 23-go maja. W podróży tej brał udział najęty w Kopenhadze marynarz-Duńczyk.

Druga podróż morska — została wykonana pod kierownictwem znanego sportowca i zawodowego marynarza gen. Mariusza Zaruskiego na yachcie „Witeź” do Szwecji. „Witeź” (ex „Gode — Wind”) został świeżo nabyty przez Yacht Klub Polski w Warszawie od gdańskiego klubu Gode-Wind i wyruszył do Szwecji dnia 19 sierpnia. Załoga yachtu składała się z

5-ciu sportowców. 22 sierpnia „Witeź” zawinął do Karlshamn, 25-go yacht odpłynął w podróż powrotną. 26-go zawinął do Rönne na Bornholmie. 30-go sierpnia przybył do Gdyni.

Ze względu na żeglugę w początku burzliwego okresu jesiennego (układ niespokojny zaczyna się już około 20 sierpnia) podróż czterech sportowców z Y. K. P. pod kierownictwem gen. M. Zaruskiego uważać należy za piękny czyn sportowy.

Natomiast p. Fischerowi należy się całkowite uznanie za nabycie i przeprowadzenie yachtu do Polski aż z Danii. Co do nabywania yachtów w Gdańsku zdania dziś, jak wiadomo są podzielone.

W pierwszym Polskim Klubie Yachtowym w Gdańsku w r. 1925 z dwu yachtów był czynny tylko akademicki „Smyk”. Yacht Witold ulegnie gruntownemu remontowi, o ile nie będzie musiał być zastąpiony nowym obiektem.

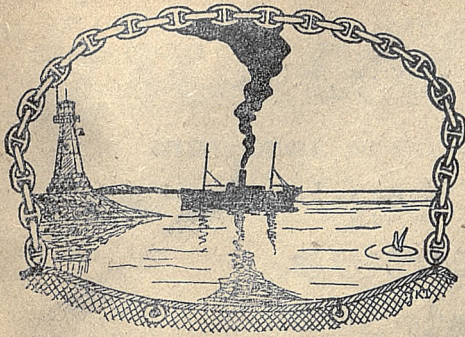
Tegoroczne regaty gdyńskie odznaczały się ożywieniem w dziale jolek, część których przybyła Wisła (początek doniosłej tradycji!), biegu yachtów morskich jednak nie było.

Należy się spodziewać, że r. 1926 będzie pomyślniejszy dla rozwoju naszego sportowego żeglarstwa morskiego, jeziornego i rzecznoego. Ufajmy!

Alain Gerbault przybył na Markizy.

Alain Gerbault, kontynuując jak wiadomo dalej swą samotną podróż dookoła świata, przybył w tych dniach na wyspy Markizy w Oceanji, a mianowicie do portu Atuana, żeglując ku niemu od zachodniego wylotu kanału panamskiego. Na Markizach dzielny żeglarz zamierza pozostać przez miesiąc, poczem wyruszy ku wyspom Paumotu i Taiti, gdzie Francuzi szykują swemu dzielnemu rodakowi uroczyste przyjęcie.

Nasz wywóz morzem.

Objaśnienie skrótów: par. — parowiec, żagl. — żaglowiec, żagl. z mot. — żaglowiec z motorem, hol. — holownik, licht. — lichtuga (berlinka) morska, mot. — motorowiec.

Ang. — angielski, belg. — belgijski, duń. — duński, est. — estoński, fr. — francuski, fsk. — fiński, gd. — gdański, hld. — holenderski, lit. — litewski, łot. — łotewski, niem. — niemiecki, norw. — norweski, pol. — polski, szw. — szwedzi.

Maklerzy: (Art.) — Artus, (B i S) — Behne i Sieg, (Bg) — Bergenske, (D-S) — Danziger Schifffahrtskontor, (Gw.) — Ganswindt, (Hg.) — Hartwig, (Lcz) — Lenczat, (Pw) — Prowe, (Rhd.) — Reinhold.

Liczby oznaczają ładowność statków w tonach netto (1 tona — 2,83 m³).

Wywóz polskiego węgla przez port gdański. (26 stycz. do 1 lutego)

26 stycznia: szw. hol. Holger z licht. Halldan III 473 do Ystadu (B i S), szw. par. Marie 1132 do Gotenburgu (B i S).

27 stycz.: szw. par. Tyr 432 do Karlshamnu (B i S), szw. par. Dagmar 647 do Sztokholmu (Bg).

28 stycz.: szw. par. Fyglia 979 do Norrköpingu, (Rhd), szw. par. Fanö 1093 do Esbjergu (B i S), duń. par. Inge Maersk 877 do Oslo (B i S), niem. hol. Luise Schupp z licht. Unterweser 19 837 do Kopenhagi (D—S), szw. par. Excelsior 841 do Gotenburgu (B i S), szw. par. Ester 983 do Sztokholmu (B i S), duń. mot. Joh. Margaretha 334 do Aalborgu (B i S), szw. par. Orania 1084 do Gotenburgu (B i S), szw. par. Cecil 776 do Uddevalli (B i S).

29 stycz.: niem. par. Gotland 591 do Sztokholmu (Hansa), duń. par. Aalsund 947 do Helsingforsu (Bg), niem. par. Gerda Kunstmann 320 do Kopenhagi (Rhd).

30 stycz.: duń. par. Hadsund 1163 do Aarhus (Bg), łot. par. Daugava 751 do Rygi (Bg), szw. par. Kare 892 do Sztokholmu (B i S).

31 stycz.: niem. par. Tip. 756 do Malmö (B i S), łot. par. Ganya 895 do Lipawy (Bg), szw. par. Ragmar 439 do Ystadu (B i S), niem. hol. Marie Schupp z licht. Unterweser 17 (709) do Kopenhagi (D—S), szw. par. Ture 313 do Malmö (Art.).

1 lut.: łot. par. Kurland 428 do Kłajpedy (Bg), szw. par. Askania 404 do Aarhus (D—S).

Statki powyższe wywoziły łącznie 40,100 ton węgla.

Wywóz polskiego drzewa przez port gdański. (26 stycz. do 1 lutego)

26 stycz.: franc. par. Chateau Yquem 1290 do Bordeaux z tow i drz. (Worms), niem. par. Krusan 480 do Rotterdamu (D—S).

27. 1.: szw. par. Frey 1389 do Grimsby (Bg), duń. par. Aalborg 723 do Londynu (Bg), niem. par. Orontes 180 do Nakskov (Scharenberg), niem. parowiec Eduard Blumenfeld 1465 do Ymuiden z kopalniakami (B i S).

28 stycz.: gd. par. Mottlau 430 do Grimsby z drz. i tow. (B i S), ang. par. Bluestone 790 do Londynu (Shaw, Lovell i Sons).

29 stycz.: duń. par. Holland 720 do Grangemouth (Bg).

30 stycz.: niem. par. Planet 478 do Antwerpii z tow. i drz. (Pw), gd. par. Prosper 410 do Dublinu z drz. i zb. (B i S).

31 stycz.: niem. par. Arnis 631 do Hull z drz. i zb. (Bg), niem. par. Hamburg 619 do Randersu z tow. i drz. (Rhd), niem. par. Curt Hartwig Siemers 649 do Ostendy (D—S), niem. par. Otto Cords 494 do Gandawy (Rhd).

1 lut.: niem. par. Carl Ferd. Larssen 686 do Sunderlandu (B i S), niem. mot. Dietrich Boonekamp 583 do Hull z kopalniakami (B i S).

Statki powyższe wywoziły łącznie 28,300 m³ drzewa.

Wywóz polskiego zboża przez port gdański. (26 stycz. do 1 lutego)

27 stycz.: niem. par. St. Jürgen 342 do Rewla z zb. towarem i cukrem (Lcz), duń. żagl. z mot. Philipp 150 do Aalborgu (Gw).

28 stycz.: duń. par. Niord 283 do Kopenhagi (Gw), niem. par. Finland 246 do Kopenhagi (Gw).

30 stycz.: niem. par. Carla 208 do Oslo z żytem (Wolff), gd. par. Prosper 410 do Dublinu z drz. i zb. (B i S), niem. par. Bonus 519 do Manchesteru (Wolff).

31 stycz.: niem. par. Arnis 631 do Hull z drz. i zb. (Bg), niem. par. Masuren 299 do Aalborgu (B i S), niem. par. Victoria Köpke 202 do Aarhus z owsem (Gw).

Statki powyższe wywoziły łącznie 4,800 ton zboża.

Wywóz polskiego cukru przez port gdański. (26 stycz. do 1 lutego)

27 stycz.: niem. par. Albert 461 do Amsterdamu (Rhd), niem. par. St. Jürgen 342 do Rewla ze zb. i cukrem (Lcz), duń. par. Georg Zelk 798 do Nakskov (B i S).

28 stycz.: niem. par. Yotunheim 2235 do Rotterdamu (L—S), niem. par. Perseus 362 do Rotterdamu (Wolff).

29 stycz.: niem. par. Royal 911 do Amsterdamu (Rhd).

Statki powyższe wywoziły łącznie 11,300 ton cukru.

Wywóz polskich produktów naftowych przez port gdański. (26 stycznia do 1 lutego)

28 stycz.: niem. hol. Widder z licht. cysternową nr. 5 (654) do Lipawy z naftą (Nordd. Lloyd).

31 stycz.: niem. hol. Fairplay z licht. cyst. Theodor 682 do Manchesteru (Baltoil).

Statki powyższe wywoziły łącznie 2,500 ton nafty.

Ruch okrętowy w porcie gdańskim.

Ruch okrętów przewidywany.

Do Gdańska zawinął, zawnie data skąd		Z Gdańska odpływie dokąd	Nazwa okrętu	Towarzystwo okręt. wzgl. makler
1. 3.	z Lipawy	do Nowego Jorku	2. 3. Lituania	Baltic-America-Line
22. 3.	" "	" "	23. 3. Estonia	" "
8. 2.	" Londynu	" Londynu	12. 2. Smolensk	Ellerman i Wilson
15. 2.	" Hull	" Hull	19. 2. Kowno	Lines Agency Coy Ltd.
22. 2.	" Londynu	" Londynu	26. 2. Smoleńsk	" "
9. 2.	" "	" Kłajpedy i Lipawy	10. 2. Baltriger	United Balt. Corp.
13. 2.	" Lipawy	" Londynu	13. 2. "	" "
16. 2.	" Londynu	" Kłajpedy i Lipawy	17. 2. Baltara	" "
20. 2.	" Lipawy	" Londynu	20. 2. "	" "
23. 2.	" Londynu	" Kłajpedy i Lipawy	24. 2. Baltriger	" "

Wodostany Wisły.

Styczeń Luty	Daty:	29	30	31	1	2	3	4
Kraków		—216	—221	—226	—228	—218	—218	—227
Zawichost		200	209	211	212	211	211	212
Warszawa		173	165	163	168	173	176	168
Płock		188	198	200	199	201	205	209
Toruń		162	141	150	163	167	172	178
Fordon		168	154	153	167	172	177	182
Tczew		160	161	174	158	171	182	185
Ujście (Schiewenhorst)		272	240	232	234	230	234	248

„Hotel Centralny“

Tel. 16 Tczew, Rynek 2. Tel. 16.

właśc. Stanisław Klarowski

**Wyborna kuchnia.
Stare wina.**

Rzetelna obsługa! Rzetelna obsługa!
Centralne ogrzewanie.

ŻEGLUGA NA WIŚLE

LUDWIK SZYMAŃSKI

Żeglarska 3. **TORUŃ** Tel. 909 i 914
7 własnych parostatków do holowania
trawek i berlinek.

Specjalność: holowanie trawek.

Palowanie trawek własnymi
kotwicami i linami.

Parostatki wycieczkowe każdego czasu.

Oddział spedycji lądowej.

**Urzędowa ekspedycja kolejowa
w Toruniu.**

Spedycja towaru Transport mebli
we własnych patentowych wyściela-
nych meblowych wozach.

MAGAZYNOWANIE.

Magazyny z bocznicami kolejowemi.

Specjalne magazyny do magazy-
nowania mebli. W czasie nawigacyj-
nym własne przystanie w **Tczewie**
— **Gdańsku**.

ALMANACH

Żeglarza Polskiego

wyd. 1925.

(Następne wydanie ukaże się
w jesieni r. 1926)

Z licznymi tablicami, rysunka-
mi i tablicą kolorową flag
sygnałowych.

Treść: Ogólne dane statystyczne i po-
miarowe. Porty morskie. Ruch okrętów
w porcie gdańskim w r. 1924. Polskie
ustawy morskie. Marynarka wojenna.
Rybołówstwo polskie. Przepisy żeglugi
na rzekach polskich. Nazwy polskie
masztów i żagli. Informacje o Szkole
Morskiej w Tczewie. Słownik handlowo-
morski. Radjostacje. Zestawienie miar.
Astronomia. Sygnalizacja. Meteorolo-
gja. Morskie przewozy pocztowe. Miary
morskie. Przewóz towarów statkami.
Manifest. Księga ładunkowa. Przewóz
zboża morzem. Sport yachtowy: Zwro-
ty żaglowe. Prawidła regat żaglowych.
Hotele i domki pływające. Nasza ma-
rynarka handlowa.

112 str. cena 1 zł 50 gr (zniżona).

Za zaliczką 50 gr drożej.

Wysłała wydawnictwo

„Żeglarza Polskiego“

TCZEW, ulica Hallera 17.
Konto P. K. O. 170 044.

„Sport Wodny“

czasopismo, poświęcone sprawom
**wioślarstwa, żeglarstwa
i pływactwa.**

Bogato ilustrowane

Prenumerata kwartalna zł 3. Okazowy egz. zł 1.

Konto w P. K. O. 6013.

Warszawa, Koszykowa 7 — Telefon 250-85

Wojna gospodarcza pomiędzy Polską a Niemcami

jaskrawo udowodniła na jakie niebezpieczeństwo naraża się
Kraj nasz z powodu nieposiadania własnej marynarki handlo-
wej, a co z tego wynika słabo rozwiniętego handlu zagranicze-
go. Obce pośrednictwo oddaje eksport nasz na łaskę i niełaskę
pośrednika, a w wypadku zatargu naraża na dotkliwe straty.

Przemysłowej i Kupey — tracą rynki zbytu
i dużo czasu dla nawiązania zerwanych stosunków z odbiorcami.

Marynarze nasi — muszą pracować na obcych
statkach, bo własnych nie budujemy.

Pracownicy umysłowi i robotnicy — muszą znosić
wszelkie skutki kryzysu ekonomicznego.

Natomiast posiadanie floty handlowej **obniży** koszty
transportu co odbije się na kalkulacji cen, da zarobek
licznym rzeszom ludzi i otworzy przed wytwórczością naszą
rynek światowy.

Liga Morska i Rieczna od szeregu lat pracuje w kierunku
uświadamiania społeczeństwa co do ważności powyższych
zagadnień.

Kto wierzy w przyszłość Kraju naszego powinien pra-
cować w tym kierunku.

Organ Ligi Morskiej i Riecznej

„M O R Z E“

wszechstronnie oświetla powyższe sprawy.

Prenumerata wynosi w stosunku rocznym 6 zł.

Łączna prenum. z „Żeglarzem Polskim“ 8.50 zł.

Redakcja i Administracja Warszawa, Elektoralna 2, Konto P. K. O. 9. 747.

Dwutygodnik

VII. rok istnienia

wychodzi 15-go i ostatniego każdego miesiąca

„RYBAK POLSKI“

wydawnictwo Wielkopolskiego Towarzystwa Rybac-
kiego w Poznaniu, jedyne tego rodzaju czaso-
pismo, ilustrowane, poświęcone popularyzowaniu
rybactwa, informuje o najaktualniejszych sprawach
ze wszystkich działów praktycznego i teoretycznego
rybactwa, o ruchu towarzystw rybackich, rozporzą-
dzeniach władz, cenach ryb w całej Polsce i t. d.

Prenumeratę roczną wynoszącą 16.— zł., płatną w ratach kwartalnych
po 4.— zł., można zamawiać przez pocztę (listowego).

**Adres Redakcji i Administracji: P o z n a ń, ul. Mickiewicza nr. 33.
Konto P. K. O. 206454. — Okazowe numery na żądanie bezpłatnie.**